

Reflektere over om du har kunnskap til å være med på kurset: *Atferdsproblemer hos hund, katt og hest – kliniske kasus*

De første 5 modulene i tema atferdskonsultasjon har tatt for seg temaene Etologi, Dyrevelferd, Læringsteori, Nevrofysiologi og psykofarmakologi, Atferdskonsultasjon, kartlegging og observasjon. Det forventes grunnleggende kunnskap (5 stp) innenfor disse temaene for å delta på kurset. Den følgende oppgaven er ment for å hjelpe deg til å vurdere selv om du innehar denne kunnskapen:

Vi bruker et hunde-eksempel, fordi det er hva de fleste studentene er kjent med. Hvis du i stedet har kompetanse på katt eller hest, så reflekter utifra en vanlig problemstilling innenfor denne arten. Kasuset som er beskrevet er et reelt kasus, og viser litt om hvordan hunden har det i hverdagen, miljøet rundt og hvilke aktiviteter den får.

EKSEMPEL

Doffen er en 7,5 mnd gammel, sort, goldendoodle blanding hann. Han bor i en familie med ei kvinne (eier), en mann og deres tre barn (på alder 14, 16, 17) og tre katter.

Observert atferd:

Doffen er ute på gresset etter bading. Han finner en pinne og tar med hjem. Legger seg ned alene og familien sitter på verandaen. Han er da bundet i langline. Ca 7 meter fra familien. Noen i familien henvender seg til Doffen hvor han svarer med knurring og flekker tenner. Han får tilsnakk for upassende oppførsel. Doffen reiser seg opp og går noen skritt mot familien. Knurrer, bjeffer og flekker tenner. Familien trekker seg unna og lar han være i fred. Etter 10-15 minutt er pinnen blitt til flis og Doffen oppsøker familien med logrende hale. Som om ingen ting har skjedd.

Familien synes at knurring og flekking av tenner er en alvorlig problem for dem. Det skjer ukentlig, med familiemedlemmer. De sier «Problemet er veldig alvorlig, jeg ønsker å forandre atferden, men hvis det ikke går, vil jeg allikevel beholde hunden».

Generelt som familien beskriver:

Knurring og flekking av tenner oppstår gjerne når Doffen finner en pinne på tur og tar med hjem. Om vi da spør om å få se og går mot han begynner han å knurre og forteller oss at den pinnen er min. Dette kan også oppstå om han får tyggebein. Han kan i noen tilfeller gi fra seg ved kommando slipp. Dette kan gjentas men når han får den og tar den med seg for eksempel ut i stuen, knurrer han om vi kommer for nær eller snakker til han. (på en mild korrigerende måte).

Han knurrer hvis eier sier nei til jukking, noe han gjør på både barna og på gjester

Ved pelsstell går det ganske greit, men kan begynne å tygge på barbermaskin eller børsten (de har derfor 2)

Jukker mindre på far i huset.

Doffen er glad i andre mennesker, som fremmede på eller utenfor eiendommen, eller barn, og vil hilse mye. Problemet startet når Doffen var ca 9 uker. Når det skjer, reagerer familien med tilsnakk, og går vekk fra han. De har også ryddet eiendommen for potensielle gjenstander som de vet fører til adferden. Doffen viser ikke truende atferd i andre situasjoner som om familiemedlemmer masserer/klapper hunden, mens hunden spiser, går til hunden mens sover, flytter fra sofa, men det skjer når Doffen spiser tyggebein eller pinner. Han kan også knurre og glefse hvis noen stopper ham i å bjeffe mot fremmede ved vinduet.

Vi vet også følgende:

Relasjoner til familiemedlemmer: Mor: matmor og kosevenn. Klokklipper. Far: Turkompis (2-5 turer per dag) og bestevenn. Sønn1: kompis, litt tilbakeholden, setter hunden ut i langline mens han trener med vekter selv. Datter2: pådriver til beskaftelse. Kosekompiser. Sover hos henne. Datter1: reservemamma. Sønn2 : litt reservert.

Hverdager

Doffen sover i soverom og i stua. Familien våkner først. Doffen er matvrak, får leverbiter som godbit. Han følger eier rundt i huset, og familien mener at hunden spør om passe oppmerksomhet. Det går greit når hunden er alene hjemme, han sover i stua. Han får ca tre turer (10 minutt-2 timer hver) om dagen (gåtur i bånd, gåtur fritt, lek med mennesker og andre hunder). Alle i familien tar han med på tur, men guttene i familien har begynt å bli reservert for dette. De leker sammen dra lek, hente ball, søk etter godbit/leke, og slosselek med mann. I denne leken får han lov til å bite litt på hender, men kun helt forsiktig. Han tar initiativ å leke, men maser ikke for mye, bare så mye som passer for familien. Hunden gikk på valpekurs og dressurkurs/grunnkurs. Treningen gikk fint, hunden var glad. Familien kan la hunden gå fritt (under kontroll) i skogen og sammen med andre hunder. Familien beskriver hundens personlighet som «Glad og positiv. Veldig sosial. Litt mye til tider.»

Doffen ble født hos en oppdretter som hadde 1 kull per år. Han hadde 3 søsken og en dødfødt. Fødselen gikk ellers uten problemer. Doffen likte å være litt for seg selv som valp sammenlignet med søsknene, og var utforskende. Eierne fikk vite etterpå at moren hans hadde samme atferdsproblem.

Eierne valgte Doffen fordi de ble forelsket i ham. De valgte goldendoodle fordi de hadde god erfaring med golden retriever og hørt mye godt om rasen. Kvinnen har vokst opp med golden retriever. Familien hadde hund før.

Doffen har ikke vært alvorlig syk og går ikke på medisin.

SPØRSMÅL

1. Beskriv den observerte atferdssekvensen fra et etologisk synspunkt.
2. Generelt, hvilke emosjonsbaserte motivasjoner kan føre til aggresjon? Hva kan være motivasjon i denne tilfelle?
3. Hvilke aspekt av dyrevelferden er en utfordring i dette kasus?
4. Hvordan er familiens velferd berørt av problemet?
5. Hvordan har atferden utviklet seg? Hva er læringsteoretiske bakgrunn for denne atferden?
6. Hva er sammenhengen mellom hormoner og aggresjon? Kan kastrering forventes å hjelpe med denne atferd?
7. Kan feromoner effektivt brukes til å dempe forskjellige former av aggresjon?

8. Det viser seg på atferdskonsultasjonen at far i huset har stor frustrasjon over atferden, og reagerer lett med å vise sinne og kjefting overfor hunden. Dette ønsker du å veilede om. Hvordan bør du formulere dine spørsmål og dine tiltak, slik at far føler seg sett, at han mestrer og kan endre atferd uten at han «mister ansikt» (blir ydmyket)

EVALUERING

Kan du reflektere over de overnevnte spørsmålene og føle trygghet på din kunnskap om temaene, da er du forberedt til kurset. Har du vanskeligheter eller føler du deg usikker, anbefaler vi å ta kursene som danner grunnlaget (Etologi, Dyrevelferd, Læringsteori, Nevrofysiologi og psykofarmakologi, Atferdskonsultasjon, veiledning, kartlegging og observasjon) før du melder seg på dette kurset, ellers vil du ikke ha nytte av kurset siden det ikke blir tid å gå inn i disse forkunnskaper på kurset nå. For å få godkjent «Atferdsproblemer hos hund, katt og hest – kliniske kasus», må du være i stand til å vise at du har ferdighetene i disse ovennevnte temaene også.